

De NWO beoordeelt aan de verkeerde kant

Verschenen in *Het Financieele Dagblad*, 27 augustus 2004

Aan het eind van het academische jaar en aan het begin van een nieuwe, is het goed om eens na te gaan welke wetenschappelijke prestaties je het afgelopen jaar hebt geleverd. In de economie is het uiteindelijke onderzoeksproduct een publicatie van een artikel in een wetenschappelijk tijdschrift. Als een onderzoeker een artikel aan een tijdschrift aanbiedt, beoordeelt de redactie het artikel, na advies van zogeheten referees, die een anoniem rapport voor de redactie hebben geschreven over de kwaliteit van het artikel.

Dit academisch jaar heb ik, samen met anderen, zeven artikelen aan tijdschriften aangeboden. Voor mijn doen is dat een hoog aantal. Twee daarvan kwamen terug met een negatief resultaat: geen publikatie. Drie artikelen kwamen terug met het advies het artikel te herzien, en het daarna nog eens te proberen. Een artikel werd dit jaar in een tijdschrift gepubliceerd. Dat was een beetje een mager resultaat, maar gezien het behoorlijke aantal dat nog in de pipeline zit, zal mijn productiviteit de komende jaren wel iets hoger worden. Dit was een artikel waarvan ik de eerste letter op papier had gezet in het voorjaar van 1998.

Dit systeem van peer review velt een oordeel over de kwaliteit van aangeboden onderzoeksresultaten. Iedereen die serieus onderzoek doet, probeert zijn wetenschappelijk product bij een tijdschrift van zo hoog mogelijk niveau te slijten.

De financiering door middel van de eerste geldstroom heeft dus op zich niet zo veel te maken met de kwaliteit van het onderzoek. Een oordeel over de kwaliteit van onderzoek wordt door het wetenschappelijke forum zelf geveld. Een beter systeem van evaluatie en selectie van onderzoek is niet denkbaar. Als we de 'natuurlijke selectie' van academisch onderzoek aan een regeringscommissie van wijzen of aan de NWO overdragen, zal dat op zijn best leiden tot provincialisme in het onderzoek in Nederland, en op zijn ergst tot louter verspilling van gemeenschapsgeld.

Harrie Verbon, Hoogleraar Openbare Financiën, Universiteit van Tilburg